

Parlament de les Illes Balears

PROPOSTA DE DECLARACIÓ INSTITUCIONAL EN COMMEMORACIÓ DEL DIA MUNDIA CONTRA EL CÀNCER COLORECTAL

Dia 31 de març se celebra el Dia Mundial contra el càncer colorectal amb l'objectiu d'informar i sensibilitzar la població sobre la realitat d'aquesta malaltia i les necessitats dels pacients i sobre la importància de la prevenció primària (adopció d'hàbits de vida saludables) i secundària (cribratge) per al control d'aquest tumor.

El càncer colorectal causa cada any la defunció de més de 15.000 persones a Espanya: és la segona causa de defunció per càncer, tan sols per darrere del de pulmó, que provoca més de 22.000 defuncions.

El càncer colo-rectal és el que amb més freqüència es diagnostica en la població espanyola. Representa el 15% del total, 34.331 casos detectats el 2017. Si diferenciem per sexe, tant en homes com en dones constitueix el segon càncer més freqüent, per darrere del de **pròstata** i del de **mama**, respectivament. A Balears, el 2018, es van diagnosticar 761 casos, el primer en freqüència, per sobre de mama, pròstata o pulmó.

Els principals factors de risc per al seu desenvolupament són l'edat - major risc a partir dels 50 anys-, una alimentació molt abundant en carns vermelles i processades i pobra en fibra **i els antecedents familiars, especialment si s'ha diagnosticat en familiars joves en primer grau.** En aquest context cal destacar la **síndrome de Lynch** i la **poliposi adenomatosa familiar**.

La bona notícia és que el 90% dels càncers colorectals són curables si es diagnostiquen a temps.

El factor més important per a la **supervivència** és diagnosticar el càncer en un moment molt inicial del seu desenvolupament, per la qual cosa **els programes de detecció precoç** són essencials per detectar i tractar les lesions **premalignes** abans que es desenvolupi el càncer o, si s'ha desenvolupat, diagnosticar-lo molt al principi del seu desenvolupament.

A la fi de 2012 l'Associació Espanyola contra el Càncer i altres institucions i societats científiques, van posar en marxa **amb èxit** una sèrie d'iniciatives encaminades a aconseguir que el Ministeri de Sanitat contemplés els Programes de Cribratge de Còlon en la Cartera de Serveis Comuns del Sistema Nacional de Salut.

Avui dia, gràcies als programes de cribratge colorectal, que detecten de forma molt sensible sang oculta d'origen colorectal a la femta, i amb una posterior colonoscòpia, si la sang oculta és positiva (més o menys un 10% de casos), és possible anticipar el diagnòstic d'un càncer invasiu. Això no

Parlament de les Illes Balears

només eleva les possibilitats de curació fins a un 90% sinó que permet que el tractament sigui molt senzill.

És fonamental que el cribratge de càncer colorectal cobreixi una majoria de la població risc i que aquesta estigui informada de la importància de participar en el programa.

A Balears el Programa de Detecció de Càncer de Còlon i Recte es va posar en marxa el gener de 2015, des de la Direcció General de Salut Pública i el Servei de Salut de les Illes Balears. **Avui, el sector sanitari de Tramuntana amb l'Hospital Comarcal d'Inca, i el sector sanitari d'Eivissa i Formentera amb l'Hospital de Can Misses, conjuntament amb Atenció Primària de cada àrea, tenen implantat el programa de cribratge precoç al cent per cent i es du a terme amb la col·laboració del Col·legi Oficial de Farmacèutics de les Illes Balears i l'Associació Espanyola contra el Càncer. Des de gener de 2019, el Programa s'estén ja a l'Hospital de Manacor i a la seva Àrea i a l'Hospital Mateu Orfila i a l'Àrea de Menorca.**

La realització de les colonoscòpies, que en el cas dels programes de cribratge són d'alt nivell i exigència, requereixen de digestòlegs qualificats.

La complexitat tècnica del Programa de Detecció Precoç de Càncer de còlon i recte dificulta la seva extensió. Aquest fet condiona una cobertura progressiva a la població de risc, que va augmentant amb l'etapa iniciada el gener de 2019.

Per tots aquests motius **el Parlament de les Illes Balears declara:**

1. El seu reconeixement a la important labor realitzada pels diferents nivells sanitaris implicats en el Programa de Detecció de Càncer de Còlon: Oficina Tècnica del programa, Oficines de Farmàcia col·laboradores, Atenció Primària i Hospitals, especialment els Serveis d'Anàlisis Clíniques, Digestiu i Anatomia Patològica dels Hospitals Comarcal d'Inca i Can Misses d'Eivissa, l'Hospital Mateu Orfila, l'Hospital de Manacor i l'Associació Espanyola contra el Càncer.
2. La importància per part de les administracions públiques competents d'informar i sensibilitzar la població de 50 i 69 anys sobre aquesta malaltia i fomentar la participació de la població diana en el programa de cribratge del càncer de còlon, al mateix temps que es crea la infraestructura assistencial necessària per a la implantació del Programa de Detecció de Càncer de Còlon per a tota la població en risc de la nostra comunitat.
3. El seu reconeixement al treball realitzat per part dels departaments de Oncogenètica (Càncer Familiar) de l'Hospital Universitari de Son Espases i del departament de digestiu de l'Hospital de Son Llàtzer, pel tractament, estudi i anàlisi a famílies afectades per càncer colorectal hereditari, com puguin ser famílies afectades per la síndrome de Lynch i Poliposi Adenomatosa Familiar (PAF).

Parlament de les Illes Balears

4. La necessitat de continuar treballant en la potenciació de la Unitat de Diagnòstic Moleculari Genètica Clínica, per integrar les diferents unitats de càncer genètic dels hospitals i afavorir una centralització de determinades proves analítiques, per poder afrontar les diferents etapes del procés del consell genètic amb un abordatge multidisciplinari de la prevenció i el tractament dels síndromes de càncer colorectal de tipus hereditari.

5. La importància de potenciar les activitats de prevenció primària, amb l'adopció d'hàbits saludables i intensificar i desenvolupar completament a les Illes Balears el Programa de Detecció Precoç de Càncer de còlon i recte.

Aprovada per assentiment a la sessió plenària
de dia 26 de març de 2019